

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY
PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** képviselője által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – az intézkedési kötelezettség elmulasztása tekintetében

h e l y t a d o k,

minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos (képviselője útján)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos képviselője a Rendőrkapitányság munkatársai ellen tett panaszt, amely szerint *-n * óra * perc és *-n * óra * perc közötti időben a kifejezett kérése ellenére nem állították elő az őt és családját megtámadó személyeket.

A rendőri intézkedés elmulasztása miatt megfogalmazott panaszbeadványt *-n – a Panasztestületnél felhívására – terjesztette elő, amely *-n, egy esetben került kiegészítésre.

A Panaszos előadta, hogy *-n * óra * perc körüli időben a * szám alatti ingatlanban (a továbbiakban: lakóház) tartózkodott családjával, amikor észlelte, hogy a kerítés mellett, a bejárati kaputól nem messze két személy tartózkodik. Az egyiket név szerint ismerte a Panaszos, a másik, alacsonyabb férfi nevét azonban nem tudta. A Panaszos felesége kiment az útra, ekkor észrevette, hogy * a földön ült, a másik férfi mellette „heverészett”, közben „hangos vircsaftot csaptak”. Kérdőre vonta a férfiakat, hogy „mit keresnek itt?”. A férfiak elkezdték a Panaszos feleségét szidalmazni: „Ki vagy te, te rohadt kurva? Te ne mondd meg nekünk, hogy hol állunk meg!”. A hangos szóra kiment a Panaszos is. A Panaszos és felesége felszólította a férfiakat, hogy menjenek a kapuból, mert ki szeretnének állni az autóval. A másik férfi a szidalmazások közepette megszólalt, hogy „Én csengődí vagyok ám! Én innen csak a rendőrökkel megyek el. Ott állok meg, ahol akarok.”

Eközben * kis időre elment, majd visszatért egy karóval a kezében. Ezután a két férfi tovább szidalmazta a Panaszost és feleségét. A Panaszos és felesége próbálták „szép szóval és hangos szóval” is elküldeni a két férfit, azonban az nem vezetett eredményre, ezért felhívta a Panaszos felesége a rendőrség segélyhívó számát és segítséget kért.

Még mielőtt a rendőrök megérkeztek volna, a helyszínre érkezett * és a felesége egy gépkocsival és elvitte a két személyt. Ezt követően érkezett haza a Panaszos fia, és „rá kb. 5 percre megérkeztek a rendőrök is.”

Amint kiszálltak a rendőrök a „gépjárművükből, épp jött velük szemben az úton * biciklivel, mellette * horolóval (Panaszos: a „horoló” egy szőlő és kerti munkák végzésére használatos kerti kapa) a kezében.”

* „a kapuhoz érkezvén hevesen szitkozódni kezdett. „Fejeteiket a sírba teszem! Elvágom a torkotokat, a fejeteiket a sírba teszem!” A Panaszos szerint ez legalább egy fél óráig tartott a rendőrök „füle hallatára, szeme láttára.” A Panaszos állítása szerint ő és családja „egy szó nélkül” túrték a szidalmakat.

A Panaszos beadványa alapján ezután * és * „nagy nehezen elindultak, s a rendőrök is elvonultak”, azonban a „garázda és életveszélyes fenyegetéseket tevő személyeket NEM állították elő”.

A Panaszos és fia elment a boltba, majd később, amikor mentek „hazafelé”, kb. 40 méterre lehettek már a tanyájuktól, akkor észlelte a Panaszos, hogy *és „három társa gyalogosan közelítenek” a Panaszos tanyája felé. A Panaszos fia „elment mellettük az autóval”. *láthatóan „alig akart félreállni.” Ahogy a Panaszos fia elhaladt mellettük szitkozódtak, „Megdöglötök!”, stb. Mindezeknek szem- és fültanúja volt a Panaszos felesége is, aki a hátsó udvarról látta, hallotta, „mivel a környék jól belátható szabad szemmel.”

A Panaszos és fia elhaladt *és társai mellett, majd beálltak az autóval a kapubejáróba és kiszálltak a gépkocsiból. Ekkor értek oda hozzájuk *és társai, akik „rögtön belekötöttek” a Panaszos fiába. A Panaszos felesége ekkor már az utcán volt. *és társai „újra életveszélyes fenyegetéseket tettek sorozatosan, megállás nélkül.”

A Panaszos és családja felkérte őket, hogy távozzanak, amelyre nem voltak hajlandóak.

*lehajolt a földre. Két marék köves homokot a kezébe vett és a Panaszos 13 éves kislánya „arcába dobta”, majd a Panaszos fia „felé fordult, kétszer arcon köpte s belerúgott” a hasába, valamint „kirántotta a társa kezéből a kerékpárt”, amelyet két kézzel fejmagasságba emelt és a Panaszos fiához vágta.

A saját magát „csengődinek” nevező férfi, amint a Panaszos fia „épphogy kivédte” a biciklis támadást, a biciklit letette a földre és „oldalról ment neki”, így egyszerre már ketten ütötték.

Majd gondolt egyet a „csengődi” férfi” és a Panaszos feleségére rontott, akit ököllel vállon ütött, ezután a Panaszosra támadt ököllel, de ő megfogta a támadó kezét és ellökte magától. Ezután a támadó „arrébb vonult”.

A Panaszos fia védekezett, *,váltott ököllel ütötte” őt, és a Panaszos „csak az ütések közepette” vette észre, hogy *-nak „egy kés van az ökölbe szorított jobb kezében.”

A Panaszos beadványa alapján a támadó a fiát „a késsel szívtájékra irányzott dőféssel szúrta,” de a Panaszos fia „szerencsésen háritotta a szúrást kézzel”, azonban „az egész tenyere rövid idő alatt (a mély vágott sérülés miatt) csupa vér lett.”

A támadó a „szúrás után megütötte a” Panaszos fiát, amelytől az a földre került. *a fekvő fiú „föle hajolva felváltott ököllel, késsel a kezében tovább ütlegelte” a földön fekvőt.

Ekkor a Panaszos odament és hangosan, „Mit csinálsz?” felkiáltással felszólította a támadót, hogy „hagyja abba tettét”.

„A támadó nem volt hajlandó abbahagyni az ütések”, ezért a Panaszos felesége félt és aggódott a fia állapota miatt és ráordított az elkövetőkre, hogy „takarodjatok innen!” A késes támadó eltávolodott a Panaszos fiától, de „kiszáratva újra a közelébe került”, majd annak pólójába „kapaszkodott, végül le is tépte róla.” Ezt követően ment távolabb a támadó a társaival. A Panaszos fiának kezét bekötötték, aki elindult az „ügyeletre.”

A Panaszos és felesége bevonultak az udvarra és „kiszáratva” arra lettek figyelmesek, hogy *fia „két kezében fejszével ordítva” a Panaszos kapuja előtt a következőket adja elő: „Megdöglötök! Gyere ki te köcsög! Szétverem a fejeteket!” A *-al „két nő és egy férfi személy is volt”, akik gyalogosan érkeztek.

Ekkor a Panaszos felesége telefonon keresztül újra értesítette a rendőrséget.

Amikor *a rendőröket észlelte, hogy megérkeznek, a Panaszos házában kerítésétől kb. 1 méterre ledobta az addig a kezében lévő fejszét. A rendőrök után megérkeztek a „támadó személyek ismerősei is, kb. hat személy”, akik megálltak a rendőrautó mellett, s „közös erővel szitkozódottak, ordítottak,” szidalmazták a Panaszost, „s számos életveszélyes fenyegetéseket

tettek” felé: „Fogadjunk, hogy még ma rátok gyűjtöm a házat! Levágom a fejeteket! Sírba teszem a fejeteket.”

A társaság tagjai közül „a legfiatalabb odarohant” a Panaszos és kislánya felé „felemelt fejszével”, akinek „a közelében álló rendőr neki rohant, ellökte, a fejsze kiesett a kezéből.” A rendőr ekkor a fejszét lefoglalta. *és „újonnan érkező társai tovább szitkozódttak és fenyegetőztek”, mely szerint „ha meglátom a városba a Mercidet, akkor megöllek!”

Idősebb *, „felvett a földről egy fél téglát és nagy erővel” a Panaszos „feje felé dobta”, amely annak „fejétől kb. 20 centiméterre”, a lemezkerítésük felső részébe csapódott. A „vas” be is horpadt, illetve a fél téglát a rendőrök lefoglalták.

Megjelent egy mentőautó is, s elvitték *-t, akin – a Panaszos tudomása szerint –, „látható sérülés” nem volt.

A rendőrök helyszínelése kb. * óra * percig zajlott. „A rendőrök senkit nem állítottak elő a garázda személyek közül” annak ellenére, hogy a Panaszos szóban kérdezte az egyik rendőrt, hogy: „Nem kellene ezek közül valakit előállítani?” Egy „rendőrtiszt visszaszólt” a Panaszosnak, hogy „Maga ne szóljon bele!”

Az esti órákban, *óra * perc körüli időben a Panaszos és kislánya elmentek meglátogatni a Panaszos fiát, mivel jelezte részére, hogy „összevarrták a sebét és rosszul érzi magát.”

A Panaszos felesége egyedül maradt a tanyán, aki éppen az udvaron söprögetett és észlelte, hogy egy „ezüst színű autó, mely erősen zúgott, gyorsan érkezik”, s hirtelen fékezéssel megállt a lakóházuk előtt. A Panaszos felesége megismerte *hangját, aki ráordított a sofőrre, hogy álljon meg. Pár másodperc múlva nagy durranást hallott, és azt észlelte, hogy „üvegszilánkok hullottak” rá a tetőről. A Panaszos felesége, mint később megtudta, * egy sörösüveget dobott a tetőre, aki – a Panaszos feleségének feltételezése szerint – „Molotov-koktélt igyekezett ezzel a cselekményével szimbolizálni”.

A Panaszos felesége ismételten hívta a rendőrséget. „Az eljáró rendőr hamar kiérkezett”, akinek elmondta, hogy mi történt. A rendőr lámpával megnézte a szilánkokat, majd távozott.

* óra * perc körüli időben egy gépkocsival a Panaszos lakóházának kapujában megállt *és *, akik „üvöltözésbe kezdtek, az autót túráztatták, zúgatták”. A Panaszos és felesége „egy nagy fényerejű zseblámpával rájuk” világítottak. Ennek hatására a személyek visszatolattak, és távoztak a „házukba”.

A Panaszos felesége ezt is jelezte a rendőrségnek, majd a családjával együtt aludni tértek.

Hajnali * óra * perckor a tanyájuk előtt „megállt két gépkocsival kb. 7 személy”, köztük volt *és *, valamint * és annak fiai.

*és *, „beordítottak a Panaszoshoz, hogy „Most megdöglötök! Meghaltok! Égni fogtok!”.

„ *horolóval és vascsővel ütötte” a Panaszos kapuját, „ *felugrott a kapura lángszórával a kezében”, azt a lakóház sarka felé tartva „beordított”, – miközben a Panaszos és felesége az udvar közepén állt, – hogy „Nyugodtan hívd a rendőröket, te rohadt kurva, most megdöglesz! Égni fogsz! Elvágom a torkodat!” *a „kisajton ágaskodva” megpróbált bemászni az udvarra,

közben a „többi elkövető különféle eszközökkel felfegyverkezve verte a kaput, és ordítottak, fenyegették” a Panaszost és családját. A félelem hatására a Panaszos felesége „szinte sikítva” hívta a segélyhívó vonalat, illetve a 13 éves kislánya is „sírva, sokkos állapotban” kiszaladt hozzá. A Panaszos a gépkocsijukat beindította és felkapcsolta annak „reflektorát”, hogy a kapura „rá tudjon világítani”. A Panaszos felesége és kislánya szóhoz sem tudott jutni a rémülettől.

A kapu „kisajtója a heves ütésekre kinyílt, s ott állt” *és a fia, *, akinek a kezében „lángszóró volt, mellyel a lángot folyamatosan fújta” a Panaszos felé az udvarra. Az *pedig a következőket „ordította néhány percig”: „Még haltok! Még halsz köcsög!”

„Amikor már nem csak a kisajtó, hanem a kapu nagyobb szárnya is kinyílt, mert a többi támadó továbbra is hevesen ütlegette a kapu szerkezetét a támadók elotródtak a tanyájukba, mindkét autóval.” Azt, hogy „tanyájukba húzódnak vissza saját” szemével látta a Panaszos, „hiszen a környék jól belátható.”, illetve az „autók világítását végig lehetett szabad szemmel követni.”

Ezt követően kijöttek a rendőrök, akiknek elmondta a Panaszos, hogy mi történt. A „lángszóró, az ütések nyomai látszottak a kapun.” A rendőrök rögzítették a nyomokat, akik „csak fényképfelvételeket készítettek”. Mivel a környék belátható a Panaszos megmutatta a rendőröknek, hogy a „távolabb világító két autó fényei az elkövetők autói.”

A Panaszos szerint felkérték a rendőröket, hogy menjenek az elkövetők után. Azonban a „legmagasabb rangú intézkedő rendőr azt mondta: „Nem akarjuk, hogy a rendőrautó alja megsérüljön ezen a rossz úton.” A rendőrök nem mentek az elkövetők után, „a házukhoz sem mentek oda.”

„Az elkövetők a helyszínelés ideje alatt azt is megtették, hogy nagy sebességgel közelítettek a” Panaszos tanyája felé, majd „hirtelen visszafordultak.

A helyszínelés „hajnali négy óráig tartott”, majd közel * óra * percig járőröztek a rendőrök a Panaszos tanyája körül.

A Panaszos véleménye szerint, ha az intézkedő rendőrök az első – délután három óra körüli – alkalommal előállították volna az elkövetőket, akkor a „késelés, s az éjszakai,” életüket „fenyegető támadás nem történt volna meg.”

Az intézkedő rendőrök szem és fültanúi voltak annak a számos esetben elhangzó életveszélyes fenyegetésnek, melyet a támadók elkövettek, ennek ellenére nem állították elő a „renitens” személyeket.

Az „elkövetők egyike fejszével támadt” a Panaszos feleségére, és a kiskorú lányára, melynek szintén szemtanúi voltak a rendőrök, sőt ugyanennél az intézkedésnél a Panaszoshoz is hozzávágott az elkövető egy „fél téglát fejmagasságban”.

A Panaszos álláspontja szerint a Rendőrkapitányság munkatársai „mulasztásokat vétettek”, amelynek következtében sor kerülhetett a *-n hajnali * óra * perc körüli időben bekövetkezett „éjjel, felfegyverkezve, csoportosan elkövetett támadásra”, melynek során a család életére törtek, és a családi házat „szándékoztak lángba borítani”.

A Panaszos a fentiekre tekintettel kérte, hogy a panaszait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos a vele szemben fogantatott rendőri intézkedéssel kapcsolatban – *beadványa szerint* – az alábbiakat sérelmezte:

1. a büntetőeljárás részét képező panaszát (az eseményekben résztvevő személyek egyes cselekményeinek büntető anyagi jogi minősítését),
2. a rendőri intézkedés elmulasztását, valamint annak indokolását, – amely szerint azért nem került sor előállításra, mert a rendőrök nem akarták, „hogy a rendőrautó alja megsérüljön ezen a rossz úton”–.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

Az állásfoglalás alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett a bejelentések kapcsán. Az első bejelentés során az események az előadások közötti ellentmondás feloldhatatlansága miatt nem rekonstruálhatók, így a Panasztestület úgy döntött, hogy a jogsérelem nem megállapítható. A második bejelentéssel összefüggésben a Panasztestület álláspontja szerint a rendőrség nem tett eleget az intézkedési kötelezettségének, ezért sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány,
- A Panaszos képviselőjének panasz kiegészítése és mellékletei;
- A Panaszos képviselőjének meghatalmazása;
- a rendőri szerv vezetőjének átirata és annak mellékletei:
- a Rendőrkapitányság vezetőjének átirata,
- Osztály vezetőjének parancsnoki kivizsgálásról szóló jelentése,
- Alosztály munkatársának hivatalos feljegyzése,
- feljegyzés nyomozás elrendeléséről,
- rendőri jelentések,
- jegyzőkönyv szemle megtartásáról,
- jegyzőkönyv folytatólagos szemle megtartásáról,
- végzés az eljárás felfüggesztéséről,
- eset adatlapok és küldés leírások,
- hanganyagról készített feljegyzés,
- a rendőri szerv vezetőjének átirata és mellékletei:
- szakmai állásfoglalás,

- a Rendőrkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalása.

III.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amelyek a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

A Panaszos *-n, * óra * perckor telefonon tett bejelentést a Tevékenység-irányítási Központba, amely szerint * külterületén a * szám alatti tanya melletti földúton fia, előzetes szóváltást követően összeverekedett *-al, amely során „mindketten 8 napon belüli könnyű sérüléseket szenvedtek.”.

A helyszínre legkorábban érkező rendőrök – *által készített jelentés alapján* – a helyszínen találta *-t, *-t, *-t, *-t, valamint *-t, továbbá a Panaszost és feleségét.

A két járőr az érkezésekor azt tapasztalta, hogy *a Panaszos ingatlanja felé fenyegetően kiabált és közben a kezében egy baltát tartott. Szintén a ház felé szitkozódva kiabált *, * és .

Az intézkedő rendőr *-t felszólította, hogy a baltát dobja el, amelynek nevezett eleget tett. A rendőri kérdésekre *arról számolt be, hogy hazafelé tartottak a dülőúton, amikor a Panaszos és fia, * „beljük kötöttek” és ebből alakult ki közöttük a verekedés, amelynek során a Panaszos és * *-t több alkalommal arcon ütötték.

A megkérdezett Panaszos úgy nyilatkozott, hogy a fenti négy személyek kötöttek bele a Panaszosba és a fiába, továbbá elmondta, hogy fia, * „önvédelemből ütötte meg” *-t, mert az bicskával támadt rá, és megvágta annak kezét, aki a dulakodást követően eltávozott az orvosi ügyeletre.

A rendőri intézkedés alatt a felek között ismételt szóváltás alakult ki, amely során a korábban *által a földre dobott baltát * felkapta és megindult vele az a Panaszos felé.

A rendőrök „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával határozottan felszólították *-et, hogy a baltát dobja el, amelynek eleget tett.

¹ Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

*a földön talált fél téglát felvette és azt a Panaszos ingatlanja kerítésre dobta. Ezt követően * és *a helyszínt elhagyták. A helyszínre érkező mentő *-t orvosi ellátás céljából elszállította.

* óra * perc körüli időben a szolgálatirányító parancsnok a bejelentésről jelentést tett a bűnügyi készenléti szolgálatot ellátó parancsnok részére. Ezt követően, * óra * perc körüli időben vonult a helyszínre a bűnügyi készenléti szolgálat. Utasítás szerint a bűnügyi készenléti szolgálat feladata volt a helyszíni szemle végrehajtása, valamint a bejelentő és más tanúk kihallgatása.

Röviddel a bűnügyi készenléti szolgálat helyszínre érkezését követően * óra * perc körüli időben érkezett a szomszédos településről *, aki a bűnügyi készenléti szolgálathoz csatlakozott és a helyszíni szemlét hajtotta végre.

A helyszínen a korábban odairányított Közrendvédelmi Osztály járőrei, valamint a Panaszos és felesége tartózkodtak. * a rendelkezésre álló adatok szerint nem tartózkodott a helyszínen, mivel orvoshoz ment a sérülésének ellátása céljából.

A Panaszos és felesége a bűnügyi szemlebizottsággal nem működött együtt, a többszöri kérés ellenére sem voltak hajlandók tanúvallomást tenni. Kijelentették, hogy leghamarabb másnap, *-n megjelennek a Rendőrkapitányságon és akkor kihallgathatók.

A rendőr ezt a körülményt telefonon jelentette *-nak, aki azt az utasítást adta, hogy amennyiben továbbra sem sikerül a Panaszost meggyőzni az azonnali tanúkihallgatásukról, akkor írásban adjanak részükre át tanúidézést. * a Panaszosnak és feleségének írásbeli idézést kézbesített * percre szóló időpontra.

A jelentés szerint a Panaszos elmondta, hogy „nem akarjuk az ügyet elkapkodni, semmi kedvünk *-ig a rendőrségen ülni”, valamint kijelentette, hogy ne őt állítsák elő, hanem „azokat a cigányokat, akikkel konfliktusa volt.” Elmondta továbbá azt, hogy „nem akarunk úgy járnunk, mint a * ügygel, még a végén mi leszünk gyanúsítva.”

A Panaszos közölte továbbá azt is, hogy a fia, * sem fog megjelenni tanúkihallgatásra, ő is majd csak *-n lesz kihallgatható. A szemlebizottság a szemle végeztével a helyszínt elhagyta és visszavonult a Rendőrkapitányság épületébe.

* óra körüli időben a Rendőrkapitányság épületében megjelent *, annak felesége, *. és * akiket az épületben tartózkodó rendőrök beengedtek. A néhány perccel később a Rendőrkapitányság épületébe ellenőrzés céljából érkező vezető tájékozódott a korábbi eseményekről, majd „szóba elegyedett” a három személy közül az erősen ittas és indulatos állapotban lévő *-val, aki előadta, hogy őket a Panaszos családja megtámadta. A vezető, a hangoskodó és erősen ittas állapotban lévő *-t a családjával együtt felszólította, hogy távozzanak az épületből, akik a felszólításnak eleget tettek.

A szolgálatirányító parancsnok * óra * perckor - a fenti esemény kezdete idején - kezdte meg a szolgálatát. A szolgálata ideje alatt a Panaszos többször is bejelentette a Tevékenységirányítási Központ (TIK) ügyeletére, hogy a * család ismételten megjelent a lakóházuknál és fenyegetőztek. Emiatt két rendőr ellenőrzés alá vonta a Panaszos ingatlan környékét. A járőrözés ideje alatt intézkedésre okot adó körülmény nem merült fel.

További két rendőr szintén többször járőrözést végzett a Panaszos ingatlanjának környezetében, de nem találkoztak a bejelentett személyekkel.

Ezt követően éjfél körüli időben * jelzést kapott, hogy a település külterületén lakó *-nál „nagy csődület” van. * és * a helyszínre ment, ahol megállapították, hogy valóban több személy tartózkodik ott, akik hangoskodnak. Kb. 10 percet beszéltek néhány ott tartózkodó személlyel és tekintettel arra, hogy intézkedésre okot adó körülmény nem merült fel, ezért távoztak a helyszínről.

*-n * óra * perckor a TIK a Rendőrkapitányság illetékességi területén szolgálatot teljesítő teljes rendőri állományt a Panaszos lakóházához irányította, mert a Panaszos bejelentést tett, hogy a délutáni konfliktusban részt vevő személyek ismét megjelentek a házuknál és lángszóróval megkísérelték felgyújtani azt.

A kikerülő rendőri erők a helyszínen csak a Panaszost és családját találták, akik elmondták, hogy az elkövetők egy gépkocsival közlekedtek. A Panaszos családjának tanyájától kb. 100 méterre lévő *házától hangoskodás, kiabálás hallatszódot.

* * óra * perckor telefonon felhívta *-t, aki készenléti ügyeleti szolgálatot látott el és jelentette neki a Panaszos családja és a * család közötti konfliktust.

Jelentette, hogy az elkövetők már nem tartózkodnak a helyszínen, viszont az éjszaka folyamán azt tapasztalták, hogy a * házánál legalább húsz fő gyűlt össze és nem kizárt, hogy azok tartózkodnak éppen a *házánál.

Arra tekintettel, hogy a garázda jellegű cselekmények akkor már nem voltak folyamatban, a rendelkezésre álló rendőri erők pedig nem lettek volna elegendőek az elkövetők előállítására, ezért azt az utasítást adta a vezető, hogy a reggeli munkakezdetig biztosítsák a helyszínt. A helyszín biztosítása ennek megfelelően megtörtént, annak ideje alatt esemény nem történt.

A fentiekkel párhuzamosan * óra * perc körüli időben * telefonon tájékoztatta *-t is a történetéről, aki azt az utasítást adta, hogy a helyszínen folytatólagos szemle kerüljön megtartásra, melyet * hajtott végre.

* továbbá arról is tájékoztatta *-t, hogy a helyszíntől távolabb jármű hangja hallható és nem kizárt, hogy az elkövetőké lehet. * kérte a szolgálatirányító parancsnokot, hogy a járművet próbálják meg intézkedés alá vonni, indokolt esetben az utasait előállítani.

* * óra * perckor a szolgálati helyére bevonult. * és * * óra * perc körüli időben érkezett be a Rendőrkapitányság épületébe, ahol * jelentette *-nak, hogy a szemle végrehajtásra került, azonban a Panaszos és családja továbbra sem volt együttműködő és tanúvallomást sem tettek.

V.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre terjed ki a hatásköröm.

1. A büntetőeljárás részét képező panasz (az eseményekben résztvevő személyek egyes cselekményeinek büntető anyagi jogi minősítése).

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint: „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés,*

annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 195. § (1) bekezdés szerint:

„195. § (1) Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz – ha e törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

A Be. 196. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai szerint:

„140. § A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

141. § A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.”

Panaszos sérelmezte, hogy az eseményekben résztvevő személyek egyes cselekményeinek büntető anyagi jogi minősítése – megítélése szerint – nem megfelelő.

A Panasztestület a fenti kérdésben nem foglalt állást.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő panaszok elbírálására a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség rendelkezik hatáskörrel, a jelen eljárás keretei között ezek alapján nincs törvényes lehetőség, ezért e panaszpont vizsgálatát mellőztem.

A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekmények (pl.: rabosítás, gyanúsítás, házkutatás, lefoglalás, cselekmény anyagi jogi minősítése, stb.) jogszerű végrehajtásának elbírálására közigazgatási eljárás keretei között nincs törvényes lehetőség. A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekményekkel szemben a Be. által meghatározott jogorvoslati fórumrendszer keretein belül és módon lehet panasszal élni.

A Panaszos által előterjesztett, az eseményekben résztvevő személyek egyes cselekményeinek büntető anyagi jogi minősítésére vonatkozó panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

VI.

A panasz vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg:

2. A rendőri intézkedés elmulasztása és annak indokolása.

A panasz vizsgálata során a rendőri intézkedés elmulasztásával kapcsolatban az alábbiakat állapítottam meg.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszükségletet közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 13. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

(2) A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 24. § (1) és (3) bekezdése szerint

„(1) A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

(3) A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. § (1)-(3) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

(2) A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

(3) Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt.”

A Szolgálati Szabályzat 4. § (7) bekezdése alapján:

„A rendőr intézkedése előtt felméri, hogy rendelkezésére állnak-e azok az eszközök, amelyekkel a megkezdett intézkedését eredményesen be tudja fejezni; ha nem, úgy az intézkedésének megkezdése előtt segítséget kér.”

A büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) és d) pontja szerint:

„(1) Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotráncozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot

a) csoportosan,

d) felfegyverkezve, követik el.”

[Garázdaság]

A Btk. 164. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.

(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

[Testi sértés]

A Rendőrség Etikai Kódexének 4. pontja szerint:

„A rendőr elismeri és védi az emberi méltóságot, tiszteletben tartja az emberi és a személyiségi jogokat. Elfogulatlanul jár el nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül.”

A Panaszos sérelmezte, hogy a kifejezett kérése ellenére nem állították elő a támadókat, valamint annak indokolását, amely szerint azért nem került sor előállításra, mert a rendőrök nem akarták, „hogy a rendőrautó alja megsérüljön ezen a rossz úton.”

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A rendőri szerv vezetőjének átíratához mellékleteként csatolt szakmai állásfoglalása, továbbá a Rendőrkapitányság szakmai állásfoglalására, valamint a kivizsgálásról szóló jelentésben

foglaltakra – figyelemmel a Ket. 172. § i) pontjában, valamint a Pp. 195.§ (1) bekezdésében foglaltakra közokirati bizonyító erővel figyelembe vett – a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján az alábbiakat állapítottam meg.

A Rendőrkapitányság munkatársai a bejelentést követően haladéktalanul a helyszínre vonultak, azonban az első alkalommal helyszínre kivonuló rendőrök előtt nem volt tisztázott a történeti tényállás, elsődlegesen azt kívánták megállapítani, hogy mi történt, mivel a helyszínen észleltek alapján nem volt egyértelmű, ugyanis a „támadóként megnevezett személyen” *-n is voltak sérülések.

Az adatgyűjtést és a tényállás tisztázását nehezítette, hogy a Panaszos és felesége az intézkedő rendőrök kulturált hangnemű, de határozott felkérése ellenére csak többszöri felszólításra tettek eleget annak, hogy menjenek a kapun belülré, és ne hergeljék és provokálják a támadókat.

A Rendőrkapitányság vezetőjének szakmai állásfoglalásából kiemelendő, hogy *, mint az egyik intézkedő nyomozó jelentéséből megállapítható, hogy többször, visszatérően kérték a Panaszost és feleségét, hogy jelenjenek meg a Rendőrkapitányságon tanúvallomást tenni, ők azonban erre nem voltak hajlandóak, és a helyszínen ún. kézzel írt jegyzőkönyvön sem tettek tanúvallomást. Ez a magatartásuk ellentmondásban van a sértettek azonnali eljárás lefolytatásához ragaszkodó kérelmével.

Megjegyzem, hogy a megkezdett rendőri intézkedések (elfogás, előállítás) eredményességéhez hozzátartozik az előállításból adódó további intézkedések jogszerű végrehajtása is. A megalapozott gyanúsítás közlésnek további feltétele a sértett(ek) eljárásjogi keretek között történő kihallgatása, – ez alapján gyanúsítások közlése – majd szükség esetén további kényszerintézkedések végrehajtása. Az eljárásban nem együttműködő sértett tanúvallomása nélkül megalapozott gyanúsítást nem lehet közölni, illetve gyanúsított kihallgatás nélkül a bűnügyi őrizetbevétel foganatosítására nem kerülhet sor.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen nem lehetett megállapítani, hogy a konfliktust ki kezdeményezte, így az ügyben érintett összes személyt elő kellett volna állítani, köztük a rendőrök jelenlétében garázdaság bűncselekményt elkövető *-et, mivel a baltát megragadva megindult a Panaszos felé, valamint *-t, aki egy téglával megdobta a Panaszos kerítését, mely indokolta a két személy elfogását és előállítását annak ellenére, hogy nevezettek a rendőri felszólításra cselekményükkel felhagytak.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítom, hogy a végrehajtott rendőri intézkedés ebben az esetben nem volt elegendő, mivel a határozott fellépésű rendőri intézkedés (elfogás, előállítás) megelőzhette volna a további eseményeket.

A fentiek alapján a benyújtott panasz az intézkedési kötelezettség elmulasztása tekintetében megalapozott.

Az elfogás végrehajtás elmaradásának indokaként, – amely szerint azért nem került sor „előállításra”, mert a rendőrök nem akarták, „hogy a rendőrautó alja megsérüljön ezen a rossz úton.” – a rendelkezésre álló rendőri jelentések kifejezetten cáfolják. Ezt támasztja alá * *-n kelt rendőri jelentése, aki körzeti megbízottként *-n * óra * perctől *-n * óra * perc között látott el szolgálatot és mindkét szemle végrehajtásában részt vett. A rendőri jelentésben határozottan kijelentette, hogy a rendőrök részéről nem hangzott el, hogy azért nem mennek

az elkövetők után, hogy a rendőrautó alja nehogy megsérüljön. Előadta továbbá, hogy az általa használt szolgálati gépkocsi emelt hasmagasságú, összkerékkehajtású, ún. városi terepjáró, amely alkalmas a vidéki földutakon történő biztonságos közlekedésre.

Megállapítom, hogy az intézkedésben résztvevő rendőrök magatartásából nem vonható le olyan következtetés, hogy a Panaszos vagy a „támadók” esetleges etnikai hovatartozása valamilyen fokú szerepet játszott volna az intézkedés lefolytatásában. A fentiekben kifejtettek szerint a rendőrök szakszerűtlenül hajtották végre az alapintézkedést, melynek azonban szakmai mulasztás és nem hátrányos megkülönböztetés volt az oka.

A rendőri jelentések alapján megállapítom, hogy a rendőrök minden esetben haladéktalanul a helyszínre vonultak a Panaszos bejelentése alapján, illetve a további támadások megelőzése érdekében visszatérő jelleggel a Panaszos tanyája környékén járőröztek.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítom, hogy az eljáró hatóság nem intézkedett részrehajlóan, illetve nem bizonyítható, hogy az előállítások elmaradásának oka a terepviszonyoknak nem megfelelő gépjármű lett volna. A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz e tekintetben megalapozatlan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk;
- a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, 340/B. § (1) és (2) bekezdése, 394/B. § (1) bekezdése, 397/I. § (1) bekezdése; 397/J § b) pontja;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdése a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) és (2) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdése, 24. § (1) és (3) bekezdése, 33. § (1) bekezdése a) pontja;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 4. § (7) bekezdése, 8. § (1)-(3) bekezdése;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) és (2) bekezdés a) és d) pontja, 164. § (1) és (2) bekezdése;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195. § (1) bekezdése, 196. § (1) bekezdése;
- a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai;
- a Rendőrség Etikai Kódexének 4. pontja.

Budapest, 2016. szeptember 16.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos